

NERV SIQILGANDA KUZATILADIGAN HOLATLAR

Payzullayeva Vazira Furkatovna

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi

Jamoat Salomatligi texnikumi (Samarqand, O'zbekiston)

Annotatsiya . Periferik asab tizimidagi nervlarga bosim o'tkazilganda nerv siqilishi sindromi paydo bo'lishi mumkin. Bu nervlar tanangizning markaziy asab tizimidan uzoqroqda joylashgan qismlariga (masalan, qo'l va oyoqlaringizga) (masalan, miya va umurtqa pog'onasi) ulanadi.

Nerv siqilishi sindromlari oyoq-qo'llardagi nerv (neyropatik) og'riqning keng tarqalgan sababidir. Ular siqilgan asab va neyropatiyaga (asab shikastlanishi) olib kelishi mumkin.

Kalit so'zlar: Nerv siqilishi sindromi, Sezgi yo'qolishi, Konservativ nerv siqilishi, Steroid in'ektsiyalari

CONDITIONS OBSERVED WHEN A NERVE IS COMPRESSED

Siyob Public health college after named Abu Ali ibn Sina,

(Samarkand, Uzbekistan)

Payzullayeva Vazira Furkatovna

Abstract: Nerve compression syndrome can occur when pressure is placed on nerves in the peripheral nervous system. These nerves connect to parts of your body (such as your arms and legs) that are farther away from the central nervous system (such as the brain and spinal cord).

Nerve compression syndromes are a common cause of nerve (neuropathic) pain in the limbs. They can lead to a pinched nerve and neuropathy (nerve damage).

Keywords: Nerve compression syndrome, Loss of sensation, Conservative nerve compression, Steroid injections

СОСТОЯНИЯ, НАБЛЮДАЕМЫЕ ПРИ СДАВЛИВАНИИ НЕРВА

Сиабский техникум общественного здоровья имени Абу Али ибн Сино,

(Самарканд, Узбекистан)

Пайзуллаева Вазира Фуркатовна

Аннотация. Синдром сдавливания нерва может возникнуть при давлении на нервы периферической нервной системы. Эти нервы соединяются с частями тела (такими как руки и ноги), расположенными дальше от центральной нервной системы (такими как головной и спинной мозг).

Синдром сдавливания нерва является распространенной причиной нервной (нейропатической) боли в конечностях. Он может привести к защемлению нерва и нейропатии (повреждению нерва).

Ключевые слова: Синдром сдавливания нерва, Потеря чувствительности, Консервативное лечение сдавливания нерва, Инъекции стероидов

Asab tizimingiz tanangiz va miyangiz o'rtasida ma'lumot uzatadi, mushaklaringizning harakatlarini va organlar faoliyatini boshqaradi va sizga yorug'lik, hid, ta'm, harorat va og'riqni aniqlash imkonini beradi. Asab tizimingiz ikki qismdan iborat:

- Markaziy asab tizimi: orqa miya va miyadan iborat
- Periferik asab tizimi: orqa miyadan tarmoqlanib, butun tanaga tarqaladigan nervlar

Nerv siqilishi sindromi to'qima shishishi yoki shikastlanishi bilak, tirsak, yelka, kestirib, dumba yoki oyoq kabi oyoq-qo'l bilan bog'lanadigan periferik asabga bosim o'tkazganda yuzaga keladi. Nerv siqilishi sindromlarining ko'p turlari mavjud, ularning ba'zilari haqida siz ilgari eshitgan bo'lishingiz mumkin. Masalan, karpali tunnel sindromi asab siqilishi sindromining eng keng tarqalgan turi hisoblanadi. Siz quyidagi nerv siqilishi sindromi turlaridan birining alomatlarini boshdan kechirayotgan bo'lishingiz mumkin:

- Karpali tunnel sindromi: bilakka (o'rta nerv) ta'sir qiladi
- Pronator teres sindromi: tirsakka (o'rta nerv) ta'sir qiladi
- Radial tunnel sindromi: tirsakka (radial nerv) ta'sir qiladi
- Supraskapulyar nervning siqilishi: yelkaga (supraskapulyar nerv) ta'sir qiladi
- Ko'krak qafasi chiqish sindromi: bo'yinning pastki qismi va yuqori ko'krak qafasiga (brakiyal pleksus) ta'sir qiladi
- Kubital tunnel sindromi: tirsakka yoki bilakka (tirsak nervi) ta'sir qiladi
- Guyon kanali sindromi: bilakka (tirsak nervi) ta'sir qiladi
- Meralgiya parestetikasi: songa (lateral son teri nervi) ta'sir qiladi
- Peroneal nervning siqilishi: pastki oyoqqa (peroneal nerv) ta'sir qiladi
- Pudental nervning siqilishi sindromi: tos sohasiga (pudental nerv) ta'sir qiladi
- Siyatik: pastki orqa, kestirib, dumba yoki oyoqqa (siyatik nerv) ta'sir qiladi
- Tarsal tunnel sindromi: oyoq tovoniga yoki tagiga (tibial nerv) ta'sir qiladi

Periferik asab qisilganda yoki siqilganda, bu asabning mushaklar harakati, sezgi va og'riq uchun signallarni yuborish va qabul qilish qobiliyatiga xalaqit berishi mumkin. Alomatlar tobora kuchayib boradi va yengildan og'irgacha bo'lishi mumkin. Alomatlaringiz kunning ma'lum vaqtlarida yoki ma'lum harakatlarni bajarayotganda kuchayishi mumkin. Qaysi asab ta'sirlanganiga qarab, siz quyidagilarni his qilishingiz

mumkin:

- Og'riq
- Sezgi yo'qolishi (karincalanma yoki karaxtlik)
- Oyoq-qo'ldagi zaiflik
- Oyoq-qo'lni harakatlantira olmaslik
- Narsalarni ushlay olmaslik
- Oyoq yoki qo'lni ko'tarishda qiyinchilik
- Mushaklarning yo'qolishi

Ko'pincha bo'g'imlaringizdagi kichik teshiklar (tunnellar deb ataladi) orqali o'tadigan nervlar nerv siqilishi sindromlaridan eng ko'p ta'sirlanadi. Nerv siqilishiga olib keladigan shikastlanish, shishish yoki yallig'lanishning ko'plab sabablari bo'lishi mumkin, jumladan:

- Baxtsiz hodisalar va jarohatlar
- Artrit
- Bo'g'imlarning cho'zilishi
- Singan suyaklar
- Tez-tez takrorlanadigan harakat
- Qandli diabet
- Bo'g'imlarning chiqib ketishi
- Disk churrasi
- Jarrohlik asoratlari
- Qalqonsimon bez muammolari (gipotiroidizm)

Tibbiy xizmat ko'rsatuvchi provayderingiz sizning alomatlaringsizni baholash uchun fizik tekshiruv paytida turli xil testlarni o'tkazadi. Tibbiy xizmat ko'rsatuvchi provayderingiz sizdan narsalarni ushlab turishingizni, biror narsani olishingizni yoki oyog'ingizni yoki qo'lingizni ko'tarishingizni so'rashi mumkin.

Agar tekshiruv potentsial asab muammosini ko'rsatsa, siz quyidagi diagnostik testlardan birini yoki bir nechtasini olishingiz mumkin:

- Mushaklarga asab signallarining uzatilishini o'lchash uchun elektromiografiya (EMG) va asab o'tkazuvchanligini o'rganish.

- Siqilgan nervlarni tekshirish va artrit, ligament shikastlanishlari va sinish kabi muammolarni izlash uchun MRT, neyromuskulyar ultratovush yoki rentgen nurlari.

Konservativ nerv siqilishi sindromini davolash.

Harakatni Cheklash: Bilak kabi bo'g'imlarni neytral holatda saqlashga yordam beradigan bandaj yoki shina taqish. Karpali tunnel bilan og'riganlar uchun kechasi bandaj taqish bilaklarning kechasi uxlayotganingizda buklanishiga yo'l qo'ymaydi. Kunduzi shina taqish simptomlarni kuchaytirishi mumkin bo'lgan takroriy

harakatlarning oldini olishga yordam beradi.

Dorilar: shifokoringiz og'riq va yallig'lanishga yordam berish uchun retseptsiz yoki retsept bo'yicha beriladigan dori-darmonlarni, masalan, ibuprofen kabi NSAIDLarni (steroid bo'lmagan yallig'lanishga qarshi dorilar) buyurishi mumkin.

Steroid in'ektsiyalari: kortikosteroid in'ektsiyalari ko'pincha asab siqish sindromi uchun biron bir yengillik beradi. Biroq, siqish va alomatlar qaytishi mumkin.

Harakatni o'zgartirish: agar sport yoki ishdan takroriy harakat sizning alomatlarinigizni kuchaytirayotgan bo'lsa, siz holatingizning rivojlanishini sekinlashtirish yoki to'xtatish uchun ushbu harakatni to'xtatishingiz yoki o'zgartirishingiz kerak bo'lishi mumkin.

Fizioterapiya: moslashuvchanlik, muvozanat, kuch, nozik motorikani oshirish yoki bemorga ish faoliyatiga xavfsiz qaytishga yordam berishga qaratilgan mashqlar.

Ba'zi nerv siqilishi sindromlari jarrohliksiz davolash usullari bilan yaxshilanadi, masalan:

- Og'riq va yallig'lanish uchun nosteroid yallig'lanishga qarshi dorilar (NSAID) va steroid in'ektsiyalari.

- Kuch va moslashuvchanlikni oshirish uchun fizik va kasbiy terapiya. Shuningdek, siz siqilgan nervni bezovta qilmaydigan harakatlanish va vazifalarni bajarishning yangi usullarini o'rganishingiz mumkin.

- Shikastlangan joyni qo'llab-quvvatlash uchun shpindel, breket yoki ortopedik vositalar.

Agar jarrohliksiz davolash usullari simptomlarni yetarli darajada yengillashtirmasa, jarrohlik yordam berishi mumkin. Nerv siqilishining sababiga qarab, jarrohlik quyidagilarni amalga oshirishi mumkin:

- Nerv tunnelini ochish.
- O'smalar yoki kistalarni olib tashlash.
- Nervlarni tiklash, boshqa joyga ko'chirish yoki o'tkazish.
- Ko'rinish / Prognoz

Olti haftadan ortiq davom etadigan og'ir nerv siqilishi mushaklarning doimiy yo'qolishiga va asab shikastlanishiga olib kelishi mumkin. Tegishli davolanishni boshlashingiz uchun alomatlar haqida erta tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderingizga murojaat qilishingiz kerak.

Ko'p odamlar jarrohliksiz usullar orqali simptomlarni yengillashtiradilar. Zarur bo'lganda, asabdagi bosimni tushirish uchun dekompressiya operatsiyasi ko'pincha yordam beradi. Jismoniy va kasbiy terapiya mashqlari asab muammolarining takrorlanishining oldini olishi mumkin.

Xulosa. Nerv siqilishi sindromi asab tirmash xususiyati yoki bosimining natijasidir. Bilakdagi karpali tunnel sindromi eng keng tarqalgan turi hisoblanadi. Nerv

siqilishi sindromlari pastki oyoq-qo'llaringizga ham ta'sir qilishi mumkin. Agar sizda tushunarsiz oyoq-qo'llarning karaxtligi, og'rig'i, karincalanma yoki zaiflik bo'lsa, shifokoringizga murojaat qilishingiz kerak. Agar jarrohlik bo'lmagan davolash usullari simptomlarni yengillashmasa yoki asabingiz qattiq siqilgan bo'lsa, shifokoringiz jarrohlik amaliyotini tavsiya qilishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. American Academy of Orthopaedic Surgeons. Burning Thigh Pain (Meralgia Paresthetica) (<https://orthoinfo.aaos.org/en/diseases--conditions/burning-thigh-pain-meralgia-paresthetica/>). Accessed 11/23/2021.
2. American Academy of Orthopaedic Surgeons. Carpal Tunnel Syndrome (<https://orthoinfo.aaos.org/en/diseases--conditions/carpal-tunnel-syndrome/>). Accessed 11/23/2021.
3. American Academy of Orthopaedic Surgeons. Ulnar Nerve Entrapment at the Elbow (Cubital Tunnel Syndrome) (<https://orthoinfo.aaos.org/en/diseases--conditions/ulnar-nerve-entrapment-at-the-elbow-cubital-tunnel-syndrome/>). Accessed 11/23/2021.
4. American Society for Surgery of the Hand. Cubital Tunnel Syndrome (<https://www.assh.org/handcare/condition/cubital-tunnel-syndrome>). Accessed 11/23/2021.
5. Davis DD, Kane SM. Ulnar Nerve Entrapment (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK555929/>). [Updated 2020 Dec 2]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2021 Jan-. Accessed 11/23/2021.
6. Merck Manual (Consumer Version). Carpal Tunnel Syndrome (<https://www.merckmanuals.com/home/bone,-joint,-and-muscle-disorders/hand-disorders/carpal-tunnel-syndrome>). Accessed 11/23/2021.
7. Merck Manual (Consumer Version). Cubital Tunnel Syndrome (<https://www.merckmanuals.com/home/bone,-joint,-and-muscle-disorders/hand-disorders/cubital-tunnel-syndrome>). Accessed 11/23/2021.
8. <https://www.advancedreconstruction.com/nerve-reconstruction/nerve-compression-syndrome>